

Norsk Gartnerforbund

Genteknologiutvalget

Oslo, 25. november 2021

Innspill til Genteknologiutvalget

I forbindelse med Genteknologiutvalgets arbeid med NOU ønsker Norsk Gartnerforbund å gi noen innspill.

Norsk Gartnerforbund er en næringsorganisasjon som på landsbasis representerer bedrifter som produserer grønnsaker, frukt, bær, poteter, blomster og planter til prydd og nytteformål. Produksjonene foregår på friland, i veksthus og i tunell.

Norsk grøntsektor er avhengig av forbrukerne og samfunnets tillit til at maten og plantene er trygge, på kort og lang sikt. Videre at produksjonene er etiske og transparente.

Norsk Gartnerforbund mener at GMO og de nye metodene for genredigering er kraftige verktøy som kan bidra til å skape stabil matproduksjon og løse ulike utfordringer. Samtidig er det viktig at vi har en ansvarlig, klar og restriktiv holdning slik at vi sikrer oss mot uønskede effekter, spredning i naturen og misbruk av metodene.

Vitenskapen har i dag ikke full oversikt over utilsiktede virkninger ved bruk av de nye metodene. Den nye teknologien vil gjøre det mulig å utvikle nye metoder, med større og mindre grad av inngripen i en organismes DNA. Faren for at det vil oppstå gråsoner er overhengende og det er derfor viktig at loven er tydelig og konkret, samtidig som den tar høyde for at det vil skje en videre utvikling av teknologien.

Norsk Gartnerforbund mener Bioteknologirådets målsetning om å «finne en god og robust regulering, som legger til rette for å utnytte potensialet i genteknologien, samtidig som hensynet til helse, miljø, samfunnsnytt, bærekraft og etikk ivaretas» er et godt utgangspunkt.

Omdømmet og tillit til norske grøntprodukter er sterkt knyttet til ressursutnyttelse, klimaavtrykk, og bærekraft og sunn, og ikke minst trygg mat. Vår holdning er at gjeldende policy må oppdateres basert på ny vitenskapelig kunnskap, samt risiko, og kost-nyttevurderinger. Ref. VKM peker på at debatten om regulering av genomredigerte organismer i liten grad har omfattet mulige utfordringer knyttet til risikovurdering.

NGF Servicekontor

Postadresse:
Schweigaardsgt. 34 F
0191 OSLO

Telefon:
23 15 93 50

Faks:
23 15 93 51

E-post:
ngf@gartnerforbundet.no

Internett:
www.gartnerforbundet.no

Organisasjonsnr.:
NO 970 168 508 MVA

Oppdalsbanken:
4266 15 51830

IBAN:
NO74 4266 15
51830

BIC/SWIFT:
OPPDNO21

Norsk Gartnerforbund mener det er viktig at det legges til rette for forskning på de nye mulighetene som åpner seg ved bruk av CRISPR og andre metoder for genredigering som gir kunnskap som igjen kan bidra til å løse utfordringer og styrke konkurransekraft i norsk grøntproduksjon, blant annet relatert til klima, planteforedling, plantehelse og kvalitet.

Det er en overordnet målsetting å opprettholde produksjonsmåter som sikrer trygghet for matkvalitet, helse og miljø, og det er grunnleggende viktig at god kunnskap om teknologien er allmenn kjent, slik at forbrukerne har tillit og føler seg trygge. Dersom forbrukerne ikke har tillit, vil det svekke omdømme og norsk grøntnæring.

Som et eksempel på mulig anvendelsesområde er sortsutvikling og sortsprøving, som er et kontinuerlig arbeid. Dersom en sort er utviklet eller forbedret ved hjelp av genredigering, samt vurdert som trygg, samfunnsnyttig, bærekraftig og etisk forsvarlig i tråd med kriteriene i norsk regelverk er det viktig for norske grøntprodusenter å ha muligheten til å dyrke denne sorten på lik linje med tradisjonelt fremfødlede sorter. Dette vil kunne gjøre det lettere å imøtekomme forbrukernes bærekrafts- og klimaforventninger, ivareta samfunnsoppdraget vårt som matprodusenter og øke selvforsyningsgraden av norske grøntprodukter.

For at norske produsenter skal kunne konkurrere med utenlandske aktører er viktig at vi har en genteknologilov som ikke skiller seg for mye fra EUs lovverk innenfor området, slik at konkurransen skjer på mest mulig like premisser.

En oppmykning av loven kan vise seg vanskelig å reversere om det senere viser seg å være feil. Det er derfor grunn til å velge en føre-var linje også i dette spørsmålet. Vi ser for oss en forsiktig, men kunnskapsbasert policy basert på forskning og et internasjonalt regelverk.

Med vennlig hilsen

Per Magnus Berdal
Styreleder

Katrine Røed Meberg
Generalsekretær